

**Respecte a l'origen de l'ermita dels
Torrents, de Vimbodí, i una imatge
atribuïble a l'escultor Jordi de Déu
(segle XIV)**

Jaume Felip Sánchez

•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
•

Respecte a l'origen de l'ermita dels Torrents, de Vimbodí, i una imatge atribuïble a l'escultor Jordi de Déu (segle XIV)

Jaume **Felip Sánchez**

jaufelip@coft.cat

Resum: s'aporta documentació inèdita que permet fixar a l'inici del tercer segle l'antiguitat de l'ermita de Santa Maria dels Torrents de Vimbodí, proposant un possible origen vers la darrerria del segle XII. Una imatge conservada en una fornícula existent damunt la porta principal de l'ermita s'atribueix al mestratge de Jordi de Déu.

Paraules clau: Vimbodí i Poblet, origen, escultura, Jordi de Déu

D'acord a la mentalitat dels segles XVII i XVIII, l'origen de moltes capelles i ermites s'hauria de buscar en fets de caire miraculós i sobrenatural: són prou conegudes les imatges que foren trobades a la soca d'un arbre o en un canyar per un pastor i que, introduïdes al sarró, desapareixien del seu interior per a tornar a aparèixer al lloc on havien estat trobades, a fi de fer veure als feligresos la necessitat de bastir en aquell indret una capella per aixoplugar la figura i rebre'n veneració; o les imatges (més grans i pesants) que eren transportades mitjançant un carro estirat per bous que no volien avançar, entenent que calia construir un santuari a l'indret on s'havia aturat el vehicle; o les capelles fundades per sacerdots que fugien de Jerusalem en temps de Jesucrist; o altres llegendes més elaborades que pretenien la fundació d'un santuari per un sant ermità que es veié obligat a amagar la imatge mariana i que, segles després, fou retrobada per un pelegrí (com al santuari de Núria). El llegendari és prou divers i extens: ens permetria allargar amb més exemples aquesta exposició que aquí presentem sobre els orígens imaginaris de moltes capelles, santuaris i ermites catalanes. Una mostra d'aquests relats la trobarem a l'obra de Narcís Camós titulada *Jardín de María plantado en el Principado de Cataluña*, imprès a la Impremta de Joseph Bro, de Girona, el 1772, d'un original escrit l'any 1657.

Alguns d'aquests relats mostraren una certa pervivència popular a l'àmbit tarragoní a inici del segle XX, i així foren reflexats en els escrits de Francesc Blasi i Vallespinosa¹.

I de l'ermita dels Torrents de Vimbodí, què ens diu la tradició i la història?

El primer cronista que aportà notícies de l'ermita fou el pare Jaume Finestres a la seva obra dedicada al monestir de Poblet². L'historiador del cenobi havia ingressat a l'orde el 1715, professant-hi l'any següent. Per això pogué presenciar i relatar bona part dels esdeveniments de la construcció de la nova ermita barroca, tot just iniciada el 1714, i de la instauració de la imatge al seu nou altar el 1717. De l'origen de l'ermita el pare Finestres no en diu gairebé res. Una làpida datada el 1714 i fixada a la façana de l'ermita ens permet esbrinar quin coneixement es tenia aleshores respecte als orígens de l'ermita. La làpida conté una inscripció llatina, transcrita i traduïda³ per Mn. Àngel Bergadà, que ve a dir que l'any 1484 fou trobada la imatge de la Marededéu dels Torrents, essent aixecada una capella per ordre de l'abat Payo Coello i que el monjo Magí Alandó, apotecari del monestir, féu fer el 1714, des dels fonaments, una nova ermita amb el permís de l'abat Josep Escuder.

La versió de la primera construcció de la capella el 1484, sota l'abadiat de Payo Coello, es també enregistrada per Agustí Altisent⁴ a la seva *Història de Poblet*, junt a la crònica relatada pel pare Finestres de la nova construcció de l'ermita⁵ el 1713, i alguna notícia més referent a la decoració que l'abat Trilla (1602-1623) encarregà per embellir-ne el seu interior⁶.

Altres autors posteriors, ja dins del nostre segle, coincideixen a repetir la mateixa versió⁷.

Amb tot, la lectura de la documentació sempre ens proporciona dades noves i sorprenents. Heus ací com un document⁸ de 1335 ens refereix que s'establia per un període de vint anys una terra a un pagès de Vimbodí situada a la plana «denant Senta Maria dels Torrents» (expressat així, en català medieval). Era una terra de relativa extensió (una mitgera de sembradura, prop de 7000 m² de superfície) que confrontava amb el tossal gros de Milmanda i amb el torrent d'en Guiot.

Per tant, a principi del segon terç del segle XIV ja existia una capella advocada a Santa Maria dels Torrents, a tocar del torrent d'en Guiot i a prop de la granja de Milmanda, és a dir, en el mateix entorn de l'actual ermita. Aquest territori pertanyia aleshores

al terme fundacional del monestir de Poblet i per això suposem que els monjos tingueren un interès especial en establir només per vint anys aquell tros de terra, imposant a la vegada a Jaume Gomar, el vimbodinenc que volia fer-ne l'explotació, un seguit de rigoroses condicions: hauria d'explotar-la com a bon pagès i pagar una quarta part de la collita, a més de la primícia; la collita de blat s'hauria de portar a l'era designada pel convent, del qual en plegarien la part acordada sobre el gra net o del munt, sota pena de perdre tot el blat en cas d'incompliment; li prohibien treure llenya de qualsevol mena; caldria que sembrés de forma correcta i durant els anys convenients (guarets?); en cas de no sembrar s'hauria de fer esmena del dany provocat a la comunitat; escolats els vint anys caldria retornar sense cap dret o retenció la terra establerta. El punt més interessant del document planteja que en cas que el monestir volgués fer un poblament a l'indret, el pagès hauria de construir el seu domicili en aquell poblament, sota pena de perdre la terra establerta.

A més de ser aquest document la primera cita de la capella dels Torrents, un segle i mig abans de l'època fins ara acceptada, el contingut del mateix ens ofereix la possibilitat de fer-nos una idea dels projectes que Poblet i els seu abat Ponç de Copons tenien envers aquesta part de l'antic terme del monestir: un entorn fèrtil amb possibilitat d'obtenir regadiu del torrent d'en Guiot, amb una plana prou extensa, que permetria l'establiment de més colons. Les anteriors experiències populetanes derivades de la fundació de pobles i nous nuclis habitats, algunes no del tot reeixides, semblen haver influït en la redacció del document, insinuant que aquell futur projecte no era del tot segur. En tot cas, no sabem del cert si s'endegà alguna iniciativa repobladora prop de la capella dels Torrents, iniciativa que, per altra banda, podria haver topat amb l'epidèmia del 1348, un important flagell que sabem provocà el despoblament d'altres llogarets de la Conca de Barberà (per exemple el Pinetell de Barberà).

Ens podríem preguntar si, a la vista d'aquesta referència documental trescentista, la capella de Santa Maria dels Torrents hauria estat iniciada en el mateix segle XIV o, tal vegada, tindria uns orígens més remots. Creiem que, com a hipòtesi de treball, es podria plantejar que aquesta capella s'hauria bastit durant la darrerria del segle XII per a fer les funcions de beateri o capella per a donar aixopluc a les donades o les dones o altres parentes dels conversos que havien ingressat a la comunitat de Poblet o pretenien fer-ho. En efecte, el pare Altisent donà notícia⁹ d'una entitat religiosa d'aquest tipus que

depenia directament de l'abat, tant en l'aspecte disciplinari (no hi havia una superiora canònica) com en l'econòmic (el convent es feia càrrec de les despeses de les donades) on podien ingressar les mullers o familiars directes de dos possibles candidats a monjo: el primer que documentà és en Bernat za Sala, qui en el seu testament atorgat el 1194 deixà a la seva mare Ermessèn mil sous si volia entrar «a la casa de Vallbona o amb les dones de Vimbodí» («*dominabus de Avinbodi*»); el segon cas que esmentà Altisent el protagonitzava Guillerma, la muller de Bernat d'Àger, escrivà de Lleida, a qui l'abat li concedí poder entrar amb les *dominabus Avinbodi* quan el seu marit volgués entrar com a monjo a Poblet.

El fet de trobar-se la capella dels Torrents a l'antic terme del monestir de Poblet, dins d'una partida controlada estretament pel monestir durant el segle XIV i propera a Vimbodí ens fa pensar que aquesta podria haver estat l'edificació on radicà aquell beateri abans referenciat. Amb tot, ens caldran més dades documentals per contrastar aquesta hipòtesi.

Farem constar, finalment, que durant el segle XV la capella de Santa Maria dels Torrents continuà rebent atenció dels vimbodinencs. Així ho deduïm d'una deixa testamentària¹⁰ oferta el 1440 per Tecla, muller de Joan Tapioles, de Vimbodí, amb un import de dotze diners deixats a la «beate Marie dels Torents». Tot sembla indicar que la capella havia rebut recentment alguna concessió d'indulgències i els feligresos donarien almoines i en farien deixes per tal de guanyar-les.

Una marededeu atribuïble a Jordi de Déu

Fa un parell d'anys la Parròquia de Vimbodí encarregà a una empresa de conservació i restauració la realització d'una còpia de la imatge situada a la fornícula central existent sobre la porta principal de l'ermita de Santa Maria dels Torrents. L'original (Fig. 1), prèviament netejada i restaurada, es conserva ara a la capella de les fonts de l'església parroquial de Sant Salvador. Aquesta imatge s'ha suposat erròniament, com veurem després, que representa Santa Anna¹¹ i, a banda de la curiosa datació donada per l'empresa de restauració –que la situava al segle XIII–, hem de dir que és una imatge mariana que pertany clarament a la segona meitat del segle XIV.

D'un metre d'alçada, fou obrada amb pedra calcària del país, romanent-hi algunes restes de policromia. Malgrat haver passat tres segles en aquella fornícula, l'estat de conservació és mitjanament bo:

Fig. 1. Mare de Déu de la fornícula de l'ermita dels Torrents.

només li manca la mà dreta i el nas, que ha estat restituint de forma molt barroera. Se'ns presenta la Mare de Déu, dempeus, amb l'Infant aguantat amb la mà esquerra, portant un vestit escotat i cenyit per un cinturó decorat amb relleus i un mantell amb passamaneries al voraviu que li cobreix des de les espatlles i li embolcalla els braços; al cap du una corona que descansa, sense vel, sobre una llarga cabellera lleugerament ondulada. El cos de Maria presenta aquella suau corba del *hanchement* o *contrapposto*, aquell lleuger corbament típic del gòtic de l'època. El rostre de la Verge i el Nen mostren els trets

típics d'un escultor prou famós i conegut durant la segona meitat del segle XIV: ens referim a Jordi de Déu, l'esclau grec adquirit per l'escultor àulic Jaume Cascalls, amb qui ja el 1363 prengué part en la construcció de les tombes reials de Poblet, encarregades pel rei Pere III. Arran de la mort de Cascalls, el substituirà, essent nomenat el 1381 mestre major dels sepulcres reials.

De l'ampli catàleg documentat i atribuït a aquest escultor, hem triat per a realitzar l'anàlisi estilística, com a escultura amb més similituds, la de la Mare de Déu de Santa Maria de Mataró (Fig. 2), atribuïda al seu mestratge¹².

Fig. 2. Mare de Déu de Santa Maria de Mataró.

Anàlisi estilística:

- 1) caràcters antropomòrfics:
 - a) arcs ciliars-punt mig del front superior: proporcionals i angles idèntics
 - b) distància intercilial: proporcional
 - c) distància interocular: proporcional
 - d) alineació ocular: proporcional
 - e) distància aresta vertical nasal: proporcional
- 2) coincidències formals als rostres de les dues Mares (Fig. 3 i 4):
 - a) perfil de la cara: ovalat i idèntic
 - b) forma del plec nasolabial: idèntic (poc pronunciat)
 - c) comissura dels llavis: idèntica, amb clotet
 - d) volum del mentó: idèntic
 - e) arcs ciliars: idèntics
 - f) geometria del front: idèntica
 - e) forma i distribució de les parpelles: idèntica
- 3) coincidències formals als rostres dels Nens (Fig. 3 i 4)
 - a) perfil de la cara: quadrat i idèntic
 - b) forma del plec nasolabial: idèntic (poc pronunciat)
 - c) comissura dels llavis: idèntica, amb clotet
 - d) volum del mentó: idèntic
 - e) arcs ciliars: idèntics
 - f) geometria del front: idèntica
 - e) forma i distribució de les parpelles: idèntica, amb òrbites profundes
- 4) abillament de les Mares:
 - a) decoració de la corona: amb el mateix reticulat, més gran la mataronina.
 - b) postura: similar en el *contrapposto*, així com la forma d'agafar el Nen
 - c) posició dels peus amb escarpins: similar
 - d) plecs del mantell: similars
 - e) posició de la corretja: similar

El grau elevat de coincidència i similitud ens porta a proposar al mestratge de Jordi de Déu en la realització d'aquesta figura situada, com hem dit, durant tres segles a la fornícula de l'ermita dels Torrents.

Fig. 3. Rostres de la Mare i el Nen de Vimbodí.

Fig. 4. Rostres de la Mare i el Nen mataronins.

Jordi de Déu a la Conca de Barberà i comarques veïnes

La presència i estada de l'escultor grec a la Conca ens queda certificada per una gran quantitat de documents¹³ i d'algunes obres encara romanents; a Montblanc hi escarpellà una creu de terme¹⁴ el 1393; a Santa Coloma de Queralt el 1387 el retaule de Sant Llorenç¹⁵ i una altra creu de terme el 1402; al Vilosell¹⁶ i Vinaixa¹⁷ sengles tabernacles el 1389 i a Vallfogona de Riucorb, el 1385, un retaule¹⁸.

Tanmateix, l'obra més rellevant es realitzà entre el 1363, quan acompanyà a Jaume Cascalls en el cisellat dels jacents de les tombes reials del monestir de Poblet i el 1381, quan completà el treball romanent i en fou nomenat mestre major del Panteó Reial. Aleshores, el contacte de l'artista amb l'abat i el convent el podria haver dut a realitzar imatges per a satisfer la devoció de la comunitat, com ara aquesta preciosa imatge que, tres segles i escaig més tard, hauria estat situada a la fornícula principal de l'ermita dels Torrents, arribant sortosament fins als nostres dies.

Notes

- 1.- BLASI, Francesc, *Santuaris marians de la diòcesi de Tarragona*, Revista del Centre de Lectura, (Reus), 1933.
- 2.- FINESTRES, Jaume, *Historia del Real Monasterio de Poblet*, Cervera, (1753-1765) vol. I, p 256-257; vol. V, p 174-176 i 182-183.
- 3.- BERGADÀ, Àngel, *Vimbodí, estudi històric, sociològic i religiós*, Parròquia de Vimbodí, Vimbodí 1978, p 173-174.
- 4.- ALTISENT, Agustí, *Història de Poblet*, Abadia de Poblet, Poblet 1974, p 374.
- 5.- Ibídem, p 600.
- 6.- Ibídem, p 492.
- 7.- Per exemple, SALUDES, Isidre, *Santuaris marians de l'Arquebisbat de Tarragona*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2005, Cavall Bernat núm. 52, Esplugues de Llobregat, p 287-293; FUGUET, Joan «La Mare de Déu dels Torrents, Vimbodí» a *Història de la Conca de Barberà. Història de l'Art*, Ed. Consell Comarcal de la Conca de Barberà, Cossetània Edicions, Valls 2008, p 327; i molts altres.
- 8.- transcrit a l'Apèndix documental.
- 9.- ALTISENT, A., «Una comunitat femenina a Vimbodí depenent de Poblet». a *I Col·loqui d'Història del Monaquisme Català*, Santes Creus, 1969, vol. II, p 7-11. Vegeu també: OBIOLS, Montserrat a la seva tesi doctoral *El monacat femení en la Catalunya medieval: Santa Maria de Valldaura (1241-1399)*, al volum II «Les dones de l'Orde del Cister del segle XII al XIV», p 129-130 i 152-153.
- 10.- Archivo Histórico Nacional de Madrid, Clero secular y regular, Bernardos, Monestir de Poblet, carpeta 2.642, perg. 18, en data de 7 de juliol del 1440.

- 11.- S'ha suposat que representava Santa Anna perquè en el capitulat de la construcció de la nova ermita s'inclogué aquesta condició: «Sobre dita portada farà un nitxo de pedra picada per posar a Santa Anna, ab bona proporció; y demunt la O gran que correspondrà al cor. La porta de la ermita tindrà de ample tant quant aura menester per entrar una avaria carregada; les portes de cargol y segrestia tindran de ample y de alt lo que demane la perfecció de la obra.» FUGUET, Joan, «La construcció de l'ermita dels Torrents de Vimbodí (1713-1717)», a *Aplec de Treballs* del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, 6, (1984), Montblanc, p 128. El motiu pel qual no s'hi col·locà Santa Anna i es decidí posar-hi una marededeu el desconeixem.
- 12.- TERÉS, M. Rosa, «L'escultor Jordi de Déu i la Mare de Déu del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró «*Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, núm. 24, (desembre, 1985), p 44-48.
- 13.- En general sobre aquest artista tenim els estudis de BESERAN, Pere, *Jordi de Déu i l'italianisme en l'escultura gòtica catalana del segle XIV*, Tarragona, 2003 Diputació de Tarragona i «Jordi de Déu, entre la tradició trescentista i l'estil internacional» a *L'art gòtic a Catalunya. Escultura, vol. I. La configuració de l'estil*. Ed. Enciclopèdia Catalana, Barcelona 2007.
- 14.- MADURELL, J. M., «El pintor Lluís Borrassà: su vida, su tiempo, sus seguidores y sus obras» *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, Vol. VII (1949), p 7-325.
- 15.- SEGURA, Joan, *Historia de Santa Coloma de Queralt* (refosa i ordenada en la seva ampliació per J. Segura Lamich), Santa Coloma de Queralt, 1953.
- 16.- CAPDEVILA, Sanç, *La Seu de Tarragona. Notes històriques sobre la construcció, el tresor, els artistes, els capitulars*, Biblioteca Balmes, sèrie II, volum XIII, Barcelona 1935, p 105.
- 17.- CAPDEVILA, Sanç, obra citada, p 105.
- 18.- *Ibidem, idem*.

Apèndix documental

1335, octubre, 11

Establiment per vint anys d'un tros de terra a la Plana davant de Santa Maria dels Torrents, a tocar del tossal gros de Milmanda i del torrent d'en Guiot, a Jaume Gomar, veí de Vimbodí

O: Archivo Histórico Nacional de Madrid, Clero secular y regular, Bernardos, Monestir de Poblet, carpeta 2474, perg. 6.

Pateat universis quod nos frater Pontius, Dei gratia abbas monasterii Populeti, frater Raimundus deç Pla, prior, frater Bernardus Cerda, infirmarius pauperum, frater Guillelmus Peleja, cellerarius major, frater Arnaldus Romei, frater Guillelmus Vinario, frater Gabriel Gienoves, frater Petrus Sala, sacrista, frater Francischus Çoquer, frater Petrus Franch, hostalarius, frater Guillelmus de Cuspineda, supprior, frater Johannes Genoves, vestiarius, frater Michael de Serveto, cellerarius medius, frater Petrus Ferrarii de Berga, sindicus, frater Guillelmus Cyler, succentor, frater Simon Maçalli, frater Jacobus de Flovia, frater Raimundus Çafont, cantor, frater Francischus Saltor, frater

Bernardus de Riguer, frater Bartholomeus Pocuylyl, frater Bernardus Aquilonis, frater Guillermus Aguylo, frater Bartholomeus Santoli, frater Guillermus Çafont, frater Guillermus Todela, frater Guillermus Peyri, frater Petrus Pastoris, frater Petrus dez Prats, frater Jacobus de Ratera, monachi dicti monasterii, convocato et communicato consilio omnium nostrum predictorum in monasterio antedicto, prout in talibus vel similibus est fieri assuetum in ipso monasterio. Atendentes donationem et stabilimentum subscriptum magis cedere in utilitatem dicti monasterii quam si terra infrascripta proprio nomine prefati monasterii excoleretur, ideo, gratis prudenter, provide et consulte ac de certa scientia per nos et totum conventum dicti monasterii nostri presentem et futurum damus et stabilimus a presenti die quo presens scribitur instrumentum ad viginti annos proximos venturos et continue numerandos et complendos vobis Jacobo Gomar, habitatori Vimbodini, et vestris unam sortem sive migeriatam terre sitam in termino dicti monasterii in loco vocato la plana denant Senta Maria dels Torrens, que sors sive migeriata terre afrontat cum Raimundo de Monle et cum Dominico Muylrat et cum toçal maiori de Milmanda et cum torrente d'en Guiot. Sicut afrontatur et terminatur predicta sors sive migeriata terre sic eam vobis et vestris ad dictum tempus viginti annorum damus et stabilimus ut est dictum, cum ingressibus et egressibus et cum omnibus suis iuribus et pertinentiis et cum omnibus melioramentis ibidem factis et faciendis, prout melius dici et intelligi potest, omni bono vestro et nostro intellectui et vestrorum et ad omnes vestras et vestrorum voluntates inde per dictum tempus faciendas. Sub istis tamen conditionibus sive pactis, videlicet, quod vos et vestri et illi qui dictam terram tenebunt et possidebunt per dictum tempus viginti annorum habeatis et teneamini habeant et teneantur bene excolere et meliorare ipsam terram et quod habeatis et teneamini habeant et teneantur dare bene et fideliter et legaliter nobis et nostro monasterio de omnibus fructibus quos Deus ibidem dederit et terra produxerit quartam partem et totam primitiam. Et etiam quod de blado quod in ipsa terra fuerit non faciatis balegium neque grasas, quod si feceritis teneamini dare nobis et nostro monasterio partem nostram de ipso blado mundo in acervo sive en lo munt. Item quod vos et illi qui dictam terram tenuerint non sitis ausi abstrahere bladum de aera que vobis assignabitur donec nos seu dictum monasterium receperimus integre ius nostrum seu partem nostram predictam de ipso blado, sicut est superius per nos dictum. Quod si contrafeceritis incontinenti ipso facto perdati totum bladum quod ibi habueritis et, ultra hoc, incidatis in penam sexaginta solidorum barchinonensium de terno, quos nobis et nostro monasterio solvere teneamini sine omni gratia et amore. Item quod vos et vestri non sitis ausi in dicta terra vel aliqua parte eius scindere vel accipere de arboribus que ibi sunt ligna sive lenyum nec fustam vel ramam siccam vel viridem nec inde abstrahere sub pena predicta sexaginta solidorum barchinonensium. Item quod vos et qui dictam terram tenuerint teneamini per dictum tempus viginti annorum bene et fideliter excolere et meliorare ipsam terram et congruis temporibus seminare, scilicet,

illis annis quibus ipsa terra seminari debebit. Quod si non feceritis quod nos et nostrum monasterium possimus vobis auferre ipsam terram et eam recuperare et nobis retinere vel dare seu stabilire aliis personis, sicut nobis placuerit. Item quod si vos vel illi qui dictam terram tenuerint non seminaveritis ipsam terram anno quo debuerit seminari quod teneamini respondere et satisfacere nobis de dampno quod inde sustinuerimus ad cognitionem duorum vel trium hominum colonorum sive agricultorum ad hoc per nos electorum. Item quod si in dicta terra seu parte eius crocum plantaveritis quod detis et dare teneamini vos et vestri officio bursarie nostri monasterii decimam partem et totam primitiam floris vel brini, sicut nobis magis placuerit. Item quod si nos vel conventus dicti monasterii intra dictos · XX · annos quancumque vellemus facere vel edificare seu construere populationem sive poblam intra terminos predictae terre vobis ad dictum tempus stabilite quod vos seu illi qui ipsam terram tenebunt tunc vel possidebunt habeatis et teneamini habeant et teneantur in dicta populatione seu pobla facere mansionem suam vel habitationem propriam cum tota eorum familia. Quod si facere nolueritis vel noluerint habeatis et habeant dimittere et deseparare dictam terram nobis et dicto monasterio. Nobis, tamen, et dicto monasterio satisfaciendum vobis de missionibus seu expensis per vos factis in ipsa terra ad cognitionem duorum vel trium hominum colonorum sive agricultorum ad hoc per nos assignatorum. Item quod vos et qui dictam terram tenebunt intra predictum tempus non possitis eam alii seu aliis dare seu vendere vel cambiare sine nostra seu nostrorum speciali licentia habita et obtenta. Quod si contrafeceritis ipso facto perdati dictam terram que incontinenti sit nobis et nostro monasterio acquisita. Item quod transactis sive completis dictis · XX · annis qui computentur a die quo presens scribitur instrumentum incontinenti die adiato et termino assignato vos vel qui dictam terram tenuerint teneamini et teneantur nobis et nostro monasterio reddere et tornare predictam terram per nos vobis stabilitam ad dictum tempus sine contradictione et mora franche, libere et quiete. Nos actamen de presenti cum hoc publico instrumento mittimus et ponimus vos de predicta terra in plenam et corporalem possessionem ad dictum tempus · XX · annorum. Et erimus vobis et vestris de predicta donatione et stabilimento guirentes et legales actores ac defensores ante causam et in causam et post causam contra omnes personas excepta pretacte terre. Et pro evictione et guirentia presentis stabilimenti obligamus vobis bona dicti monasterii presentia et futura. Confitemur etiam vobis quod habuimus et recepimus numerando pro intrata dicti stabilimenti decem solidos barchinonenses de terno, de quibus a vobis bene paccati sumus et contenti ad totam nostram voluntatem. Et ideo renuntiamus super ipsis omni exceptioni dicte pecunie non recepte et non numerate et doli. Versa vice ego predictus Jacobus Gomar, habitator Vimbodini, recipiens a vobis prefatis reverendo domino abbate et aliis predictis monachis et conventum sepedicti monasterii Populeti donationem et stabilimentum predictum sub pactis et conditionibus antedictis promitto vobis per firmam ac legitimam stipulationem et notario

infrascripto a me pro vobis omnibus et pro omnibus illis quorum interest, intererit vel interesse poterit legitime stipulanti et recipienti quod ego attendam et complebo et tenebo et observabo vobis et dicto monasterio Populeti et conventui eiusdem omnia et singula supradicta per vos superius dicta et expressata prout in presenti instrumento largius continentur, sub obligatione omnium bonorum meorum habitorum et habendorum. Renuntians quantum ad hec omni iuri et consuetudini quibus contra premissa vel aliquod premissorum possem adiuvari in aliquo vel defendi. Quod est actum quinto idus octobris anno Domini millesimo · CCC° · XXX° · quinto. Sig + num fratris Pontii, Dei gratia abbatis predicti, Sig + num fratris Raimundi deç Pla, prioris, Sig + num fratris Bernardi Cerda, infirmarii pauperum, Sig + num fratris Guillermi Peleja, cellerarii majoris, Sig + num fratris Arnaldus Romei, Sig + num fratris Guillermi de Vinario, Sig + num fratris Gabrielis Genoves, Sig + num fratris Petri Sala, sacriste, Sig + num fratris Francischi Çoquer, Sig + num fratris Petri Franch, hostalarii, Sig + num fratris Guillermi de Cuspineda, supprioris, Sig + num fratris Johannis Genoves, vestiarii, Sig + num fratris Michaelis de Serveto, cellerarii medii, Sig + num fratris Petri Ferrarii de Berga, sindici, Sig + num fratris Guillermi Cyler, succentoris, Sig + num fratris Simonis Maçalli, Sig + num fratris Jacobi de Flovia, Sig + num fratris Raimundi Çafont, cantor, Sig + num fratris Francischi Saltor, Sig + num fratris Bernardi de Riguer, Sig + num fratris Bartholomei Pocuylyl, Sig + num fratris Bernardi Aquilonis, Sig + num fratris Guillermi Aguyllo, Sig + num fratris Bartholomei Santoli, Sig + num fratris Guillermi Çafont, Sig + num fratris Guillermi de Todela, Sig + num fratris Guillermi Peyri, Sig + num fratris Petri Pastoris, Sig + num fratris Petri deç Prats, Sig + num fratris Jacobi de Ratera, monachorum predictorum, qui hec firmamus, laudamus et approbamus. Sig + num Jacobi Gomar predicti qui hec recipio, laudo et firmo et approbo. Testes huius rei sunt Raymundus ça Celada, de la Lacuna, et Guilelmus Donat, de Vimbodino.

Sig (*signe*) num mei fratris Bernardi Mora, monachi Populeti et auctoritate regia publici notarii eiusdem, qui hoc scripsi cum supraposito in prima linea ubi dicitur 'Cerda' et cum raso et emmendato in · XX^a · linea ubi dicitur 'nostram' et clausi.

Rebuda: agost de 2020

Valoració: Maria Rosa Manote Clivilles

Acceptació: setembre de 2020